

**UCHWAŁA NR XXXVII.247.2021
RADY MIEJSKIEJ W CHOCIANOWIE**

z dnia 29 stycznia 2021 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
i Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Chocianów na 2021 rok**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. 2020 r. poz. 713 ze zm.) i art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2277 ze zm.) oraz art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. 2020 r. poz. 2050) uchwala się, co następuje:

- § 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Chocianów na rok 2021, stanowiący załącznik do uchwały.
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Chocianów.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia, z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2021 r.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Chocianowie

Janusz Ślipko

„Trzeźwość i wolność od narkotyków to wartości wysoko cenione przez ludzi i przestrzegane w kategoriach promocji zdrowia, bezpieczeństwa społecznego i dobrobytu, to także najważniejszy obok kapitału i kwalifikacji ludzki zasób społeczny, warunkujący twórczy rozwój osobisty oraz gospodarczy kraju.”

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE CHOCIANÓW NA ROK 2021

Rozdział 1. WSTĘP

§ 1. Prowadzenie działalności związanej z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych zgodnie z art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2277 ze zm.) należy do zadań własnych gminy. Realizacja tych zadań prowadzona jest w postaci gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Zadaniem własnym gminy jest również podejmowanie działań na rzecz przeciwdziałania narkomanii. Stanowi o tym art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2050).

§ 2. W Gminie Chocianów od lat prowadzone są równoległe działania na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii. Tym samym zaplanowane do realizacji w roku 2021 zadania, oszacowane na podstawie wielkości Gminy, rodzajów i skali występujących problemów, możliwości lokalowych oraz zasobów kadrowych, zostały określone w niniejszym programie obejmującym zarówno problematykę alkoholową jak i narkomanii. Celem głównym Programu jest ograniczenie szkód zdrowotnych i zaburzeń życia rodzinnego, wynikających z nadużywania alkoholu, używania narkotyków i podejmowania innych ryzykownych zachowań przez dzieci i młodzież. Cel główny będzie natomiast realizowany w obszarach: profilaktyki oraz terapii i rehabilitacji społecznej. Jednocześnie Program na 2021 rok stanowi kontynuację programów przyjmowanych do realizacji w latach poprzednich i zawiera wytyczne do podejmowania szeroko zakrojonych działań i przedsięwzięć w zakresie profilaktyki i rozwiązywania ww. problemów alkoholowych oraz niwelowania zjawiska narkomanii określonych m.in. w Rekomendacjach do realizowania i finansowania gminnych programów i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2021 roku opracowanych przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

§ 3. Zaplanowane do realizacji działania powinny:

- 1) promować trzeźwość i wolność od narkotyków,
- 2) ograniczać rozmiary problemów alkoholowych i narkomanii na terenie Gminy Chocianów,
- 3) upowszechniać profilaktyczną działalność informacyjną, edukacyjną i terapeutyczną, w szczególności wśród dzieci i młodzieży,
- 4) wspierać placówki oświatowe w diagnozowaniu problemu używania narkotyków i realizacji adekwatnych do potrzeb programów profilaktycznych,
- 5) zwiększać dostępność pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu i narkotyków,
- 6) zmierzać w kierunku skutecznej pomocy rodzinom, w tym podnoszenia poziomu wiedzy na temat problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych, rozpoznawania zagrożenia i możliwości zapobiegania zjawisku,
- 7) wspomagać rodziców, placówki oświatowe w procesach wychowawczych dzieci i młodzieży m.in. poprzez realizację programów profilaktycznych,
- 8) zmierzać do minimalizowania zjawiska przemocy,
- 9) stwarzać warunki do aktywnego spędzania wolnego czasu,

- 10) pogłębiać współpracę z placówkami, instytucjami, organizacjami i stowarzyszeniami podejmującymi działania profilaktyczne,
- 11) zmierzać w kierunku minimalizowania zjawiska sięgania przez dzieci i młodzież po narkotyki, w tym w szczególności po coraz popularniejsze tzw. narkotyki miękkie i dopalacze,
- 12) nieść pomoc osobom uzależnionym od alkoholu, narkotyków i innych środków odurzających, po zakończeniu terapii, zwalnianych z zakładów karnych, osobom podlegającym wykluczeniu społecznemu i znajdującym się w sytuacji ograniczającej uczestnictwo w życiu zawodowym, społecznym i rodzinnym.

§ 4. Realizatorem Programu w 2021 roku będzie Urząd Miasta i Gminy Chocianów poprzez pracownika pełniącego rolę koordynatora ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, ściśle współpracującego w tym zakresie z Miejsko-Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Chocianowie.

§ 5. Program wychodząc naprzeciw nowoczesnemu podejściu do problematyki alkoholowej i narkomanii, wykorzystując sprzyjające współcześnie warunki do podejmowania działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, w swoich założeniach:

- 1) wykorzystuje fakt decentralizacji działań, uwzględniając rosnącą odpowiedzialność społeczności lokalnej i jej liderów za kształtowanie polityki wobec problemu nadużywania alkoholu oraz zażywania narkotyków,
- 2) uwzględnia fakt, że źródłem problemów staje się każde nadużywanie alkoholu i stosowanie innych środków odurzających,
- 3) docenia wagę działań profilaktycznych, służących rozwiązywaniu aktualnych i przyszłych problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniu narkomanii.

§ 6. Ponieważ alkohol zajmuje trwałe miejsce w życiu człowieka, towarzysząc mu w różnych okolicznościach i służąc do określonych celów, problemy związane z jego nadużywaniem występować będą zawsze w każdej społeczności. Dodatkowym, coraz powszechniejszym zjawiskiem staje się używanie, w szczególności przez dzieci i młodzież, innych środków odurzających, w tym tzw. narkotyków miękkich i dopalaczy. Panujące powszechnie przekonanie, że środki te nie doprowadzają do uzależnienia skutkuje coraz większą rzeszą chętnych do eksperymentowania z nimi. Wyeliminowanie owych problemów jest wręcz niemożliwe, zważywszy choćby na powszechną dostępność alkoholu, jego promocję z racji określonych zysków, specyfikację choroby alkoholowej lub uzależnienia od środków zmieniających świadomość. W związku z powyższym Program zakłada zmniejszenie problemów związanych z korzystaniem z ww. substancji.

§ 7. Nie mogą skutecznie powstrzymać negatywnych zjawisk towarzyszących przemianom naszej rzeczywistości i wyeliminować całkowicie ryzyka związanego z zagrożeniem zdrowia w zakresie alkoholizmu i narkomanii, Program podkreśla rolę właściwych działań informacyjno-edukacyjno-profilaktycznych oraz terapeutycznych. Mają one sprzyjać tworzeniu warunków, w których dobrowolny, własny i świadomy wybór człowieka zmniejszy skalę zagrożenia tymi niepożądanymi zjawiskami. Konieczne jest zatem aktywne współdziałanie wszystkich placówek, instytucji, stowarzyszeń, organizacji i lokalnych liderów, jak również uczniów i ich rodziców. W nowej rzeczywistości społecznej, połączonej z generalnym przeobrażeniem stylu myślenia, rodzi się potrzeba tworzenia nowych, skutecznych motywacji osobowych, popartych odpowiednimi propozycjami kulturalnymi, oświatowymi, wychowawczymi, sportowymi jak również medycznymi, psychologicznymi i terapeutycznymi.

§ 8. Działalność związana z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniem narkomanii musi być obliczana na wiele lat, zwłaszcza w stale zmieniającej się rzeczywistości społecznej, aby mogła przynieść trwałe efekty.

Rozdział 2. DIAGNOZA

§ 9. Ludność Gminy Chocianów na dzień 31.12.2020 r. Gminę Chocianów zamieszkiwało 12.653 osób z czego 10.263 to mieszkańcy powyżej 18 roku życia. Liczba mężczyzn zamieszkujących Gminę Chocianów jest mniejsza niż kobiet i stanowi 48,6%. W związku z czym współczynnik feminizacji wynosi 106, co oznacza, że na 100 mężczyzn przypada 106.

§ 10. Dostępność napojów alkoholowych

l.p.	Liczba punktów sprzedaży alkoholu w Gminie Chocianów	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.
1.	poza miejscem sprzedaży	32	28	25	25
2.	w tym powyżej 18%	23	23	20	21
3.	w miejscu sprzedaży	10	9	9	7
4.	w tym powyżej 18%	3	3	3	3

§ 11. Kwoty wydane w Gminie Chocianów na zakup napojów alkoholowych (na podstawie oświadczeń złożonych przez przedsiębiorców)

l.p.	rok	do 4,5% (oraz piwa)	od 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa)	powyżej 18%	razem	wartość alkoholu w przeliczeniu na 1 mieszkańca
1.	2017	4.732.956,55 zł	677.466,15 zł	3.527.630,37 zł	8.938.053,07 zł	697,74 zł
2.	2018	4.984.920,26 zł	606.904,20 zł	3.842.755,39 zł	9.434.579,85 zł	742,30 zł
3.	2019	5.148.467,97 zł	671.171,85 zł	4.031.991,81 zł	9.851.631,63 zł	769,90 zł

§ 12. Problem uzależnień z perspektywy dzieci i młodzieży:

- 1) diagnozą w 2020 r. zostali objęci uczniowie klas VI-VIII (204 wypełnione ankiety na 454 uczniów). Z badań wynika, że większość ankietowanych nigdy nie miała styczności z alkoholem – 72%, natomiast co czwarty uczeń przynajmniej raz w życiu próbował alkoholu, co stanowi 28% ankietowanych. Dzieci i młodzież najczęściej sięgają po alkohol w wieku 11-13 lat, natomiast „najpopularniejszym” trunkiem okazuje się być piwo, na które wskazało 89% procent badanych.
- 2) kontakt z papierosami miało 18% uczniów, z czego 7% zadeklarowało, że sięgnęło po nie jednokrotnie, natomiast 82% uczniów nigdy nie paliło papierosów. Podobne wyniki można zaobserwować przy e-papierosach, gdzie 71% stwierdziło, że nigdy nie paliło. Najczęstszy wiek w jakim sięgano po papierosy i e-papierosy to przedział 11-13 lat.
- 3) 99% badanych zadeklarowało, że nigdy nie zażywało środków psychoaktywnych.
- 4) podsumowując badania wśród dzieci i młodzieży można stwierdzić, że najbardziej dostępny jest alkohol i papierosy (36% badanych), natomiast najtrudniej jest o narkotyki (27% badanych).

§ 13. Problem uzależnień z perspektywy sprzedawców:

- 1) diagnozą zostało objętych 20 sprzedawców napojów alkoholowych. 45% sprzedawców jest zdania, że sprzedaż alkoholu w gminie maleje, natomiast 35% twierdzi, że utrzymuje się on na stałym poziomie. 85% ankietowanych brała udział w szkoleniu dotyczącym odpowiedzialnej sprzedaży alkoholu.

§ 14. Problem uzależnień z perspektywy mieszkańców:

- 1) diagnozą zostało objętych 150 mieszkańców Gminy Chocianów – 51% kobiet i 49% mężczyzn. 13% ankietowanych zadeklarowało, że nigdy nie sięga po alkohol, 10%, że codziennie. Największą odsetek stanowi grupa, która deklaruje spożycie alkoholu jedynie kilka razy w roku – 32%. Chocianowska społeczność najczęściej sięga po piwo (53%) oraz wódkę (46%). Zdecydowana większość mieszkańców, bo aż 70% uważa, że w Gminie Chocianów jest wystarczająca ilość punktów sprzedaży alkoholu.
- 2) na 150 przebadanych mieszkańców 60% zadeklarowała, że nie pali papierosów, natomiast 27% pali codziennie. 44% badanych nigdy nie próbowało rzucić palenia.

3) 16% ankietowanych przyznało się do spożycia środków psychoaktywnych, z czego 4% zadeklarowało zażywanie ich więcej niż raz w miesiącu.

§ 15. Działania Miejsko-Gminnej Komisji Rozwiązywania problemów alkoholowych.

l.p.	działalność komisji	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.
1.	Liczba osób, z którymi członkowie komisji przeprowadzili rozmowy:	20	31	30	39
a)	osoby uzależnione od alkoholu	18	21	22	24
b)	członkowie ich rodzin	2	10	8	15
2.	liczba osób, w stosunku, do których podjęto czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w placówce	3	1	1	3
3.	liczba osób, wobec których wystąpiono do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego	0	1	0	0
4.	liczba rodzin, którym udzielono pomocy w ramach grup roboczych komisji	2	18	11	10
5.	osoby doznające przemocy w rodzinie	10	32	12	15
6.	osoby stosujące przemoc w rodzinie	6	8	7	15

§ 16. Zespół Interdyscyplinarny

Uruchomienie procedury „Niebieskiej Karty”	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.
	22	29	34	41

Rozdział 3.

GŁÓWNE ZAŁOŻENIA I PODSTAWOWE CELE PROGRAMU

§ 17. Dokumentem tworzącym podstawę do szeroko zakrojonych działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych jest Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych opracowany przez Państwową Agencję Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Wytycza on główne zadania dla administracji państwowej, a także formułuje podstawowe cele stanowiące ramy działania w tym zakresie m.in. samorządów gminnych. W zakresie narkomanii dokumentem jest Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii.

§ 18. Główne założenia Programu opracowano w oparciu o diagnozy najważniejszych problemów w zakresie alkoholizmu i narkomanii występujących w kraju, którym również boryka się społeczeństwo Gminy Chocianów. Dotyczą one w szczególności:

- 1) szkód występujących u osób używających i nadużywających alkoholu i narkotyków (samozniszczenie, uszkodzenie zdrowia, nadumieralność, zaburzenia rozwoju psychofizycznego, szczególnie wśród dzieci i młodzieży),
- 2) szkód występujących u członków rodzin alkoholowych i borykających się z narkomanią (schorzenia psychosomatyczne i zaburzenia emocjonalne spowodowane chronicznym stresem, demoralizacja, ubóstwo, obniżenie szans na rynku pracy, zaburzenia prawidłowego rozwoju osobowego i edukacyjnego),
- 3) alkoholowej dezorganizacji środowiska pracy (absencja, wypadki, obniżenie wydajności, a także wzrost alkoholowej popularyzacji bezrobotnych),
- 4) naruszania prawa i porządku przez osoby nietrzeźwe i używające narkotyki,
- 5) naruszania prawa związanego z obrotem alkoholem i nielegalnym handlem narkotykami,
- 6) niekorzystnych zmian w strukturze spożywania napojów alkoholowych i używania narkotyków (wzrost spożycia alkoholu przez kobiety i młodzież, wzrost koncentracji spożycia, wzrost liczby dzieci i młodzieży sięgającej po narkotyki).

§ 19. Doświadczenia nabywane w trakcie realizacji konkretnych zadań i przedsięwzięć nakreślonych w Programach, przyjmowanych do realizacji w minionych latach, wspólnie przeprowadzone diagnozy najważniejszych problemów alkoholowych, diagnozy lokalnych potrzeb społecznych w zakresie szeroko rozumianej profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, pozwalają wytyczać przedstawione cele, do których należą:

- 1) zmniejszanie ilości alkoholu spożywanego przez dzieci i młodzież na terenie Gminy Chocianów - metody:
 - a) ograniczenie możliwości zakupu i spożywania alkoholu przez nieletnich poprzez:
 - prowadzenie instruktaży i szkoleń dla kierowników i pracowników punktów sprzedaży alkoholu,
 - kampanię edukacyjną promującą trzeźwy styl życia młodzieży oraz motywację społeczności dorosłych do interweniowania w sklepach w przypadku stwierdzenia naruszenia zasad zakazu sprzedaży alkoholu,
 - działania kontrolne w zakresie przestrzegania zasad obrotu napojami alkoholowymi,
 - cofanie zezwoleń na handel napojami alkoholowymi w przypadku stwierdzenia naruszeń zasad obrotu napojami alkoholowymi.
- 2) zmniejszanie liczby przypadków sięgania przez dzieci i młodzież po środki zmieniające świadomość, w tym narkotyki i dopalacze - metody:
 - a) ograniczenie możliwości rozpowszechniania środków odurzających poprzez:
 - prowadzenie instruktaży i szkoleń dla pracowników placówek oświatowych oraz rodziców,
 - rozpowszechnianie literatury fachowej,
 - prowadzenie kampanii edukacyjnych,
 - b) zdecydowane interwencje w przypadkach sygnałów dotyczących tzw. „dilerki”:
 - wspieranie działalności świetlic socjoterapeutycznych funkcjonujących w szkołach gminnych,
 - wdrażanie programów informacyjnych, edukacyjnych i profilaktycznych,
 - współpraca z instytucjami, organizacjami społeczno-politycznymi i kościołami różnych wyznań w zakresie edukacji społecznej,
 - realizacja programu aktywizacji społecznej młodzieży poprzez bezpośredni jej udział w przygotowaniach i prowadzeniu tematycznych imprez integracyjno-środowiskowych.
- 3) zmniejszanie ilości nowych przypadków uzależnień - metody:
 - a) uczenie wczesnego rozpoznawania sygnałów wskazujących na rozwijanie się procesu uzależnienia,
 - b) kształtowanie się umiejętności kontrolowania rozmiarów i wzorców picia,
 - c) zwiększanie skuteczności interwencji wobec zaburzeń zachowania, wynikających z nadmiernego picia i używania narkotyków,
 - d) współpraca z innymi podmiotami w zakresie wczesnego rozpoznawania i szybkiego reagowania,
 - e) edukacja i szkolenia dla osób pracujących z dziećmi i młodzieżą,
 - f) prowadzenie Punktu Konsultacyjnego ds. Uzależnień w pomieszczeniu lokalnej grupy AA „Jaskółka” w Chocianowie,
 - g) prowadzenie Punktu Konsultacyjnego – udzielanie indywidualnych konsultacji psychologicznych i psychoterapeutycznych dla osób nadużywających alkoholu i środków psychoaktywnych oraz ofiar przemocy domowej w pomieszczeniu Ośrodka Pomocy Społecznej w Chocianowie,
 - h) promowanie działalności grup społecznych.
- 4) zmniejszanie śmiertelności i degradacji psychofizycznych osób uzależnionych - metody:
 - a) zwiększanie dostępności oddziaływań terapeutycznych,
 - b) wspieranie działalności środowisk wzajemnej pomocy,
 - c) zwiększanie skuteczności działań interwencyjno-motywacyjnych,
 - d) realizacja zajęć terapeutycznych dla osób uzależnionych, w tym dla osób zagrożonych uzależnieniem od narkotyków.
- 5) zmniejszanie rozmiarów uszkodzeń zdrowia spowodowanych używaniem i nadużywaniem alkoholu oraz innych środków odurzających - metody:

- a) edukacja społeczna na temat sytuacji i czynników ryzyka oraz sposób zapobiegania zagrożeniom alkoholowym i narkotykowym,
 - b) prowadzenie działalności Punktu Konsultacyjnego ds. Uzależnień w pomieszczeniu lokalnej grupy AA „Jaskółka” w Chocianowie,
 - c) prowadzenie działalności Punktu Konsultacyjnego Pierwszego Kontakt dla Ofiar Przemocy Domowej i Rówieśniczej w pomieszczeniu lokalnej grupy AA „Jaskółka” w Chocianowie,
 - d) współpraca z placówkami medycznymi - realizacja programu badań profilaktycznych pod kątem uszkodzeń zdrowia spowodowanych używaniem i nadużywaniem alkoholu,
 - e) współpraca z placówkami oświatowymi.
- 6) zmniejszanie ilości i dolegliwości zaburzeń życia - metody:
- a) zwiększanie skuteczności interwencji wobec przemocy i innych zaburzeń funkcjonowania rodziny,
 - b) zwiększanie skuteczności i dostępności zorganizowanych form pomocy psychospołecznej dla członków rodzin alkoholowych i uwikłanych w problem narkomanii,
 - c) wspierania stowarzyszeń samoobrony i środowiskowych grup społecznej obrony przed przemocą,
 - d) współpraca z ośrodkami interwencji kryzysowej,
 - e) stała współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym w zakresie przeciwdziałania przemocy,
 - f) prowadzenie działalności Punktu Konsultacyjnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w pomieszczeniu lokalnej grupy AA „Jaskółka” w Chocianowie.
- 7) zmniejszanie ilości wypadków i strat ekonomicznych spowodowanych nietrzeźwością w miejscu pracy - metody:
- a) edukacja pracowników nadzoru w zakresie wczesnego rozpoznawania uzależnienia i szybkiej interwencji,
 - b) ułatwienie pracownikom kontaktu z profesjonalnymi placówkami odwykowymi,
 - c) kampanie edukacyjne w miejscu pracy i prasie lokalnej.
- 8) zmniejszanie udziału nietrzeźwości wśród przyczyn naruszenia prawa i porządku publicznego oraz zmniejszenie przypadków przestępczości związanej z narkotykami - metody:
- a) stała współpraca z policją,
 - b) prowadzenie działań terapeutycznych wobec sprawców przestępstw i wykroczeń związanych z nadużywaniem alkoholu i używaniem narkotyków.
- 9) zmniejszanie rozmiaru naruszeń prawa na rynku alkoholowym - metody:
- a) rozszerzenie zakresu kontroli obrotu napojami alkoholowymi,
 - b) rozszerzenie zakresu interwencji wobec łamania przepisów ustawy.
- 10) promowanie postaw społecznych ważnych dla profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii - metody:
- a) wdrażanie do życia społecznego postaw prowadzących do racjonalnej kontroli nad obecnością alkoholu i narkotyków w życiu codziennym,
 - b) budowanie akceptacji społecznej dla koniecznych decyzji ograniczających dostępność do narkotyków i zmniejszających swobodę konsumpcji alkoholu,
 - c) edukacja,
 - d) rozpowszechnianie działalności grup samopomocowych,
 - e) realizacja programów aktywizacji społecznej młodzieży,
 - f) podnoszenie poziomu wiedzy społecznej na temat problemów związanych z używaniem narkotyków i innych środków psychoaktywnych.
- 11) tworzenie bazy materialnej, organizacyjnej i merytorycznej dla realizacji Programu - metody:

- a) działalność świetlic socjoterapeutycznych w szkołach gminnych (zajęcia socjoterapeutyczne) oraz punktów konsultacyjnych i środowiskowych grup wsparcia (w pomieszczeniu lokalnej grupy AA „Jaskółka” w Chocianowie),
- b) wykorzystywanie zasobów merytorycznych i organizacyjnych,
- c) wspieranie podmiotów zajmujących się szeroko rozumianą profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych,
- d) pozyskiwanie do współpracy osób posiadających specjalistyczne kwalifikacje mogących realizować zadania z zakresu profilaktyki,
- e) współpraca z pedagogami szkolnymi i nauczycielami,
- f) tworzenie warunków umożliwiających działalność grup samopomocowych,
- g) pogłębianie wiedzy na temat psychospołecznych uwarunkowań narkomanii oraz skutecznych strategii profilaktycznych,
- h) zwiększanie liczby kompetentnych realizatorów działań profilaktycznych,
- i) zwiększanie liczby i różnicowanie dostępnych programów profilaktycznych uwzględniających problematykę zapobiegania narkomanii.

Rozdział 4.

NAJWAŻNIEJSZE KIERUNKI I SPOSOBY DZIAŁANIA

§ 20. Najważniejsze kierunki i sposoby działania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii, odzwierciedlone następnie w szczegółowym harmonogramie realizacji zadań, dotyczą w szczególności realizacji następujących zadań i przedsięwzięć:

- 1) zwiększenia dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków oraz inne działania na rzecz tych osób:
 - a) propagowanie nauki wczesnego rozpoznawania symptomów wskazujących na proces uzależnienia oraz kształtowanie umiejętności kontrolowania rozmiarów i wzorców picia oraz używania narkotyków i innych środków psychoaktywnych,
 - b) dostarczenie osobom uzależnionym podstawowych informacji dotyczących choroby alkoholowej i uzależnienia od narkotyków (jej specyfikacji, objawów, przebiegu, groźnych skutków), poprzez:
 - wskazywanie możliwości podjęcia leczenia uzależnienia ze wskazaniem powszechnie stosowanych form oraz najbliższych, powszechnie dostępnych placówek leczenia odwykowego, grup samopomocowych i poradni odwykowych,
 - kształtowanie umiejętności radzenia sobie z nawrotami choroby alkoholowej i funkcjonowania w abstynencji,
 - c) wspieranie działalności środowisk wzajemnej pomocy (prowadzenie zajęć terapeutycznych dla grup samopomocowych i grup wzajemnego wsparcia, w tym ofiar przemocy domowej, specjalistycznych programów profilaktycznych wśród członków grup samopomocowych, organizowanie obozów terapeutycznych),
 - d) kierowanie osób zgłaszanych do obowiązkowego leczenia odwykowego na spotkania terapeutyczne lokalnych grup samopomocowych,
 - e) umożliwienie korzystania z usług psychologa, terapeuty, prawnika itp.,
 - f) prowadzenie profesjonalnego punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków oraz osób współuzależnionych,
 - g) próba utworzenia grupy samopomocowej AA na terenie wiejskim,
 - h) próba utworzenia lokalu na potrzeby prowadzenia zajęć socjoterapeutycznych,
 - i) stałe diagnozowanie środowiska w zakresie problematyki alkoholowej i narkomanii.
- 2) udzielanie pomocy członkom rodzin, w których występują uzależnienia od alkoholu i narkotyków pomocy społecznej i prawnej:

- a) wspieranie i promowanie samopomocowych grup wsparcia, w szczególności kobiet i dzieci - ofiar przemocy domowej,
 - b) wspieranie i organizowanie programów terapeutycznych, obejmujących naukę radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych, postępowania wobec sprawców przemocy oraz programów dla dzieci i młodzieży z grup tzw. „wysokiego ryzyka”,
 - c) dostarczanie członkom rodzin informacji dotyczących problematyki współzależnienia, możliwości podjęcia leczenia, pomocy psychospołecznej i prawnej w przypadku doświadczenia przemocy,
 - d) prowadzenie punktu konsultacyjnego dla osób współzależnionych oraz ofiar przemocy domowej,
 - e) organizowanie lokalnych kampanii edukacyjnych oraz innych form działania, np. treningów interpersonalnych, asertywności, komunikacji małżeńskiej.
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych:
- a) wdrażanie programów informacyjnych, edukacyjnych, socjoterapeutycznych i terapeutycznych wśród całej populacji dzieci i młodzieży uczącej się,
 - b) wdrażanie na bazie placówek oświatowych specjalnych programów uwzględniających w swojej konstrukcji prowadzenie pozalekcyjnych zajęć promujących zdrowy styl życia, zwiększanie aktywności fizycznej, ukazywanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego,
 - c) podejmowania działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
 - d) wspieranie inicjatyw dzieci i młodzieży oraz organizacji pozarządowych dotyczących stwarzania alternatywnych form spędzania czasu wolnego,
 - e) tworzenia warunków sprzyjających powstrzymaniu się od spożywania alkoholu i sięgania po inne środki odurzające (różne formy wypoczynku i spędzania czasu wolnego),
 - f) współpraca z instytucjami, placówkami i kościołami różnych wyznań oraz osobami fizycznymi w zakresie wdrażania innych wartościowych technologii profilaktycznych dla dzieci, młodzieży i rodziców,
 - g) prowadzenie kampanii edukacyjnych wśród dzieci i młodzieży ograniczających spożycie alkoholu i używanie innych substancji odurzających przez nieletnich,
 - h) wprowadzenie programów edukacyjnych dla rodziców i wychowawców w zakresie pomagania młodzieży w powstrzymaniu się od stosowania środków zmieniających świadomość i utrzymywania abstynencji,
 - i) wspieranie i organizowanie programów i akcji środowiskowych: happeningów, imprez rekreacyjno-sportowych, spektakli teatralnych, koncertów muzycznych - jako aktywnych form profilaktyki adresowanej do wszystkich grup wiekowych, w tym do osób działających w subkulturach.
- 4) wspomaganie działalności instytucji, organizacji, stowarzyszeń, grup samopomocowych i osób fizycznych służące rozwijaniu problemów alkoholowych i problemów narkomanii:
- a) wspieranie inicjatyw mających na celu budowanie zaplecza profilaktycznego i terapeutycznego w Gminie Chocianów (dofinansowanie szkoleń),
 - b) wspieranie działalności placówek leczenia odwykowego, z których usług korzystają mieszkańcy Gminy Chocianów,
 - c) współpraca z placówkami leczenia odwykowego i poradniami odwykowymi,
 - d) współpraca z Caritas, Parafią Rzymsko-Katolicką, Oratorium Młodzieżowym, kościołami różnych wyznań, placówkami oświatowymi, Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Chocianowie, radami sołeckimi, placówkami kulturalno-oświatowymi, placówkami służby zdrowia i innymi placówkami, organizacjami i stowarzyszeniami, pragnącymi działać na rzecz profilaktyki,
 - e) stała współpraca z grupą samopomocową AA „Jaskółka” w Chocianowie oraz innymi grupami samopomocowymi i grupami wsparcia,

- f) zlecenie realizacji zadań wynikających z Programu organizacjom pozarządowym i osobom fizycznym w formie:
- zleceń przedmiotowych,
 - konkursów ofert programowych,
 - dotacji podmiotowych,
- g) inicjowanie powstawania nowych grup samopomocowych i grup wsparcia oraz stała z nimi współpraca.
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego i inne działania w tym zakresie:
- a) przestrzeganie zasad prawidłowego wypełniania wniosków o wydanie zezwolenia,
 - b) przestrzeganie zasad wydawania zezwoleń na sprzedaż alkoholu,
 - c) przeprowadzanie działań kontrolnych w zakresie przestrzegania przez podmioty gospodarcze zasad i warunków korzystania z zezwolenia,
 - d) dostarczanie kompletu przepisów prawnych dotyczących zasad związanych z obrotem napojami alkoholowymi w momencie wydawania zezwolenia,
 - e) informowanie podmiotów gospodarczych prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych o konieczności gromadzenia wyodrębnionych informacji na temat wartości obrotu napojami alkoholowymi w danym roku kalendarzowym,
 - f) zobowiązanie właścicieli podmiotów gospodarczych do umieszczania tabliczek informacyjnych o zakazie spożywania alkoholu w sklepach i ich okolicach, zakazie sprzedaży alkoholu nieletnim, nietrzeźwym, pod zastaw i na kredyt oraz wywieszek dotyczących numeru zezwolenia oraz warunków określonych w zezwoleniu,
 - g) informowanie społeczeństwa o istniejących regulacjach prawnych w zakresie obrotu napojami alkoholowymi,
 - h) monitorowanie interwencji Policji oraz służb porządkowych wobec nielegalnego handlu napojami alkoholowymi i łamania przepisów ustawy,
 - i) propagowanie sprzedaży napojów alkoholowych o niskiej zawartości alkoholu oraz innych bezalkoholowych odpowiedników,
 - j) zobowiązywanie podmiotów gospodarczych do stałej współpracy z właściwymi służbami, w celu zachowania porządku w miejscach sprzedaży i najbliższych okolicach,
 - k) prowadzenie zgodnej z programem polityki dotyczącej liczby punktów sprzedaży alkoholu oraz wydawania zezwoleń.
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego oraz inne działania, w tym pomoc społeczna osobom uzależnionym od narkotyków i członkom rodzin dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym:
- a) prowadzenie działań związanych z integracją społeczną,
 - b) stała współpraca z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Chocianowie w zakresie diagnozowania problematyki i udzielania pomocy materialnej,
 - c) stwarzanie warunków ułatwiających uzyskanie zatrudnienia czy lokalu mieszkalnego, nawiązanie stałego kontaktu z przedstawicielami firm, właściwymi urzędami i placówkami.

Rozdział 5.

KONTROLA REALIZACJI I FINANSOWANIE PROGRAMU

§ 21. Realizacja zadań określonych w Programie będzie oceniana na podstawie:

- 1) analizy efektów realizowanych zadań,
- 2) oceny wykonywanych zadań ujętych w „Szczegółowym harmonogramie” na dany rok kalendarzowy.

§ 22. Środki finansowe na realizację Programu zabezpieczone są w budżecie Gminy Chocianów w dziale 851 „Ochrona zdrowia” rozdziale 85154 „Przeciwdziałanie alkoholizmowi” oraz rozdziale 85153 „Przeciwdziałanie narkomanii”.

§ 23. Finansowanie Programu odbywa się w ramach:

- 1) środków własnych gminy,
- 2) dodatkowych środków pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, wnoszonych corocznie przez wszystkie podmioty gospodarcze prowadzące sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Gminy Chocianów.
- 3) zadania realizowane w ramach Programu mogą być również finansowane z dotacji celowych Pełnomocnika Wojewody ds. Uzależnień oraz środków Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, a także zapisów, darowizn i innych wpływów od osób prawnych i fizycznych.

Rozdział 6.

ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW MIEJSKO-GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W CHOCIANOWIE

§ 24. 1. Przewodniczącemu Komisji za prowadzenie posiedzenia przysługuje zryczałtowane wynagrodzenie w wysokości 14% minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego od dnia 01.01.2021 r.

2. Za udział w posiedzeniu członkom Miejsko-Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje zryczałtowane wynagrodzenie w wysokości 12% minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego od dnia 01.01.2021 r.

3. Za udział w pracach grup roboczych przysługuje zryczałtowane wynagrodzenie w wysokości 4% minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego od dnia 01.01.2021 r.

§ 25. Wynagrodzenie, o którym mowa w § 24 ust. 1-3 wypłacane będzie na podstawie podpisanej listy obecności stwierdzającej udział w posiedzeniu lub grupach roboczych.

	<p>różnych wyznań w zakresie podejmowania działań profilaktycznych na rzecz dzieci i młodzieży (w tym niepełnosprawnych)</p> <p>6. Prowadzenie kampanii edukacyjnych wśród dzieci i młodzieży oraz rodziców</p> <p>7. Organizowanie zajęć socjoterapeutycznych w placówkach oświatowych gminy.</p> <p>8. Wspieranie i organizowanie programów i akcji środowiskowych (happeningi, spektakle, koncerty i inne)</p> <p>9. Organizowanie konkursów dla dzieci i młodzieży z zakresu zapobiegania patologiom i szeroko rozumianej profilaktyki</p> <p>10. Zakup materiałów źródłowych i pomocy dydaktycznych na realizację ww. zadań</p> <p>11. Dofinansowywanie szkoleń i różnych konkursów dla określonych grup zawodowych w zakresie pracy terapeutycznej z dziećmi z rodzin z problemem alkoholowym</p> <p>12. Dofinansowanie programów terapeutycznych dla rodziców w zakresie rozwijania umiejętności interpersonalnych oraz rozmawiania z dziećmi na tematy związane ze środkami zmieniającymi świadomość</p>	<p>Koordynator Burmistrz Miasta i Gminy przedstawiciele instytucji</p> <p>Miejsko-Gminna Komisja Koordynator kierownicy placówek wychowawcy, rodzice</p> <p>Miejsko-Gminna Komisja Koordynator Burmistrz Miasta i Gminy realizatorzy zajęć zatrudnione osoby</p> <p>Miejsko-Gminna Komisja Koordynator realizatorzy konkursów RCK w Chocianowie placówki oświatowe</p> <p>Koordynator</p> <p>Miejsko-Gminna Komisja Koordynator realizatorzy szkoleń</p> <p>Miejsko-Gminna Komisja Koordynator realizatorzy programów</p> <p>Miejsko-Gminna Komisja Koordynator inicjatorzy przedsięwzięć</p> <p>Miejsko-Gminna Komisja Koordynator członkowie grup</p> <p>Miejsko-Gminna Komisja Koordynator zainteresowane osoby</p> <p>Miejsko-Gminna Komisja Koordynator Burmistrz Miasta i Gminy</p> <p>Miejsko-Gminna Komisja Koordynator zainteresowane osoby</p> <p>Miejsko-Gminna Komisja Burmistrz Miasta i Gminy</p>	<p>cały 2021 rok</p> <p>cały 2021 rok</p> <p>w zależności od inicjatyw i potrzeb w 2021 roku</p> <p>cały 2021 rok</p> <p>według potrzeb w 2021 roku</p> <p>według potrzeb w 2021 roku</p> <p>według potrzeb w 2021 roku</p> <p>według potrzeb w 2021 roku</p> <p>cały 2021 rok</p> <p>według potrzeb w 2021 roku</p> <p>według potrzeb i możliwości w 2021 roku</p> <p>cały 2021 rok</p> <p>według potrzeb i możliwości</p>
<p>4. Wspomaganie działalności instytucji, organizacji, stowarzyszeń, grup samopomocowych i osób fizycznych służące rozwiązywaniu problemów alkoholowych i problemów narkomanii</p>	<p>1. Wspieranie, promowanie i dofinansowywanie inicjatyw oddolnych mieszkańców Gminy, w tym w szczególności społeczności wiejskich służących stwarzaniu warunków do alternatywnego spędzania czasu wolnego</p> <p>2. Wsparcie lokalowe, materialne i edukacyjne istniejących grup samopomocowych</p> <p>3. Wspomaganie inicjatyw budujących zaplecze terapeutyczne w Gminie - pozyskiwanie i kształcenie osób działających na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych i szeroko rozumianej profilaktyki</p> <p>4. Wspieranie placówek odwykowych, z których korzystają mieszkańcy Gminy Chocianów (programy terapeutyczne)</p> <p>5. Stała współpraca z instytucjami, placówkami, stowarzyszeniami i osobami fizycznymi realizującymi zadania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii</p> <p>6. Zlecenie realizacji zadań wynikających z Programu w formie: - zleceń przedmiotowych,</p>	<p>Koordynator Burmistrz Miasta i Gminy</p>	<p>według potrzeb w 2021 roku</p>

				w 2021 roku
	- konkursu ofert programowych, - dotacji podmiotowych			
	7. Działania zmierzające w kierunku dofinansowania akcji letnich dla dzieci (noszących przesłanki akcji o charakterze profilaktycznym) z rodzin z problemem alkoholowym, niewydolnych wychowawczo i dysfunkcyjnych		Miejsko-Gminna Komisja Koordynator inicjatorzy	według potrzeb w 2021 roku
	1. Prowadzenie lokalnej polityki zmierzającej do ograniczenia dostępności alkoholu		Miejsko-Gminna Komisja Koordynator Burmistrz Miasta i Gminy	cały 2021 rok
	2. Inicjowanie działań kontrolnych wobec podmiotów gospodarczych prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych		Miejsko-Gminna Komisja zespół kontrolny	cały 2021 rok
	3. Instruktarz podmiotów gospodarczych oraz ich pracowników w zakresie obowiązujących zasad obrotu napojami alkoholowymi		Miejsko-Gminna Komisja zespół kontrolny pracownik Urzędu Miasta i Gminy w ramach wypełnianych obowiązków służbowych	cały 2021 rok przy wydawaniu zezwoleń podczas działań kontrolnych
	4. Informowanie ogółu społeczeństwa o istniejących uregulowaniach prawnych w zakresie obrotu napojami alkoholowymi		Miejsko-Gminna Komisja lokalne media promocja	cały 2021 rok
	5. Inicjowanie i wprowadzanie współpracy podmiotów gospodarczych z właściwymi służbami porządkowymi w celu zachowywania porządku w miejscu sprzedaży alkoholu		Miejsko-Gminna Komisja właściciele sklepów policja	cały 2021 rok
	1. Umożliwienie osobom uzależnionym stałego kontaktu z punktem konsultacyjnym ds. uzależnień oraz poradnią rodzinną		Miejsko-Gminna Komisja Koordynator realizator zadania	cały 2021 rok
	2. Umożliwienie osobą uzależnionym stałego kontaktu z samopomocowymi grupami trzeźwościowymi oraz stowarzyszeniami trzeźwościowymi		Miejsko-Gminna Komisja Koordynator realizator zadania	cały 2021 rok
	3. Umożliwienie uczestnictwa w programach terapeutycznych dotyczących np. utrzymywania abstynencji czy nawrotów w chorobie alkoholowej i narkomanii		Miejsko-Gminna Komisja Koordynator	cały 2021 rok
	4. Ułatwienie kontaktu z profesjonalistami w zakresie pomocy psychologicznej i prawnej		Miejsko-Gminna Komisja Koordynator realizator zadania	cały 2021 rok
	5. Inne działania na rzecz dorosłych oraz młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym, w tym prace adaptacyjne lokalu na działalność profilaktyczną		Miejsko-Gminna Komisja Koordynator	cały 2021 rok
	6. Stała współpraca z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Chocianowie w zakresie diagnozowania problematyki uzależnień i innych patologicznych zachowań		Miejsko-Gminna Komisja Koordynator	cały 2021 rok
	7. Stwarzanie warunków ułatwiających uzyskanie zatrudnienia czy lokalu mieszkalnego, nawiązanie stałego kontaktu z przedstawicielami firm i właściwymi urzędami i placówkami		Miejsko-Gminna Komisja Koordynator przedstawiciele placówek	cały 2021 rok
7.	Działalność	1. Organizacja pracy Miejsko-Gminnej komisji Rozwiązywania Problemów	Miejsko-Gminna Komisja Koordynator	cały 2021 rok zgodnie z „Zasadami

	<p>Miejsko-Gminnej Komisji Rozwiązywania problemów Alkoholowych oraz Koordynatora</p>	<p>Alkoholowych: - posiedzenia MG Komisji, - posiedzenia i spotkania zespołów w stałych MG Komisji realizujących konkretne zadania, - spotkania zespołów pomocniczych, - działania kontrolne punktów sprzedaży, - działania wstępne dotyczące kierowania na leczenie odwykowe (rozmowy interwencyjno-motywacyjne), - podnoszenie kwalifikacji członków MG Komisji oraz koordynatora poprzez udział w konferencjach, szkoleniach i warsztatach oraz związane z tym koszty udziału i dojazdu, których rozliczanie będzie następowało na zasadach jak dla pracowników Urzędu Miasta i Gminy Chocianów określonych w Zarządzeniu Burmistrza Miasta i Gminy Chocianów</p>	<p>Przewodniczący Komisji Prezydium Komisji Sekretarz Komisji</p>	<p>organizacji i funkcjonowania" oraz według potrzeb</p>
		<p>2. Inicjowanie, nadzorowanie i opiniowanie realizacji zadań nakreślonych w Programie - ścisła współpraca z Koordynatorem</p>	<p>Miejsko-Gminna Komisja Przewodniczący Komisji</p>	<p>cały 2021 rok</p>
		<p>3. Opracowywanie projektu Programu na 2022 rok wraz z harmonogramem realizacji zadań i preliminarzem kosztów</p>	<p>Miejsko-Gminna Komisja Koordynator</p>	<p>IV kwartał 2021 roku</p>
		<p>4. Diagnozowanie problemów alkoholowych w Gminie umożliwiające podejmowanie konkretnych działań naprawczych i profilaktycznych</p>	<p>Miejsko-Gminna Komisja Koordynator</p>	<p>cały 2021 rok</p>

Rozdział 8.

PRELIMINARZ KOSTÓW - ZESTAWIENIE OGÓLNE

l.p.	nazwa zadania	planowany koszt realizacji*
1.	Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacji dla osób uzależnionych od alkoholu i inne działania na rzecz tych osób oraz dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od narkotyków i osób zagrożonych uzależnieniem	45.000,00 zł, w tym 3.000,00 zł na przeciwdziałanie narkomanii
2.	Udziałenie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą i inne działania na rzecz tych osób oraz pomocy rodzinom, w których występuje problem narkomanii	45.000,00 zł
3.	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych oraz innych działań na rzecz dzieci i młodzieży	50.000,00 zł
4.	Wspomaganie działalności instytucji, organizacji, stowarzyszeń i osób fizycznych służące rozwiązywaniu problemów alkoholowych oraz rozwiązywaniu problemów narkomanii	25.000,00 zł
5.	Podjęcie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 ¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego i inne działania w tym zakresie	1.000,00 zł
6.	Wspieranie zatrudnienia socjalnego, w tym pomoc społeczną udzieloną osobom uzależnionym, dotkniętym ubóstwem, wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym.	10.000,00 zł

7.	Działalność Miejsko-Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Chocianowie oraz Koordynatora	30.000,00 zł
razem		206.000,00 zł, w tym 3.000,00 zł na przeciwdziałanie narkomanii

*Planowany koszt realizacji poszczególnych zadań może ulec zmniejszeniu lub zwiększeniu pod warunkiem nieprzekroczenia ustalonej kwoty kosztów. Zmiany te mogą wynikać z:

- a) braku oczekiwanych inicjatyw ze strony instytucji, placówek i osób fizycznych,
- b) konieczności podjęcia działań w sytuacjach nagłych, wynikających z aktualnych potrzeb społecznych,
- c) konieczności wsparcia określonych zadań w większym niż zaplanowanym zakresie.